

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 7 Iunie st. v.

Afară de hotărîrea luată în cestiunea ajutorului de stat, sinodul archidieceșan gr.-or. a mai luat o hotărîre privitoare la cele patru mii de florini puse la dispozițiunea Înalț Preasfinției Sale părintelui metropolit.

Această a doua hotărîre, luată numai cu majoritate de voturi, foarte lesne ar pute să producă impresiunea unei retrageri din pozițiunea luată prin cea dintâiu.

În prima hotărîre sinodul declară într'un glas, că nu primesce ajutorul de stat și-i opresce pe preoți de a cere să fie împărțiți din el; în a doua își dă învoirea, ca metropolitul să facă ceea-ce preoților le este oprit.

Credem însă, că nu astfel au înțeles această hotărîre cei ce au votat-o.

Guvernul a pus sînt acum douăzeci și patru de ani la dispozițiunea autorităților bisericesci pe fiesce-care an suma de 24,000 florini, ca să-i împartă între preoții săraci, luminați și zeloși în împlinirea datoriilor lor. Vine însă în urmă alt guvern și declară, că va împărți el însuși această sumă după recomandățiunile ce i se vor face din partea autorităților politice.

De ce aceasta? Pentru-că s'ar fi convins, că autoritățile bisericesci abusează de suma pusă la dispozițiunea lor.

Dispozițiunile luate de actualul guvern pentru distribuirea ajutorului de stat sînt dar' inspirate de o hotărîre neîncredere în autoritățile bisericesci. „Nu vî mai pun, — dice guvernul, — la dispozițiune această sumă, fiindcă sînt convins, că voi abusați de ea“.

„Prea bine, — răspunde sinodul, — nici noi nu avem încredere în guvern, sîntem și noi convinși, că el va abusa de această sumă și de aceea îi vom opri pe preoți de a cere să fie împărțiți din ajutorul distribuit după recomandățiunile autorităților politice.

Și hotărîrea luată de sinod e dar' inspirată de cea mai pronunțată neîncredere în guvern.

În această neîncredere reciprocă consistă conflictul.

Guvernul însă voiesce să dea un semn, că face excepțiune în ceea-ce-l privește pe Archiereu îndeosebi. În el are oare-care încredere, și de aceea îi pune la dispozițiune a șeasa parte din întregul ajutor de stat, patru mii de florini, pentru-ca să-și facă trecere, să-și susțină vața și să le împartă drept un fel de premii între preoții, ce se vor fi distins ca zeloși propagatori ai sentimentelor patriotice.

Trecem cu vederea întrebările, dacă vața unui metropolit se ridică ori se surpă prin aceea, că abia a șeasa parte din ajutorul de stat i-se pune la dispozițiune, dacă prin împărțirea de bani trebuie să-și susțină un archiereu vața și dacă este ori nu treaba unui archiereu să se preocupe de propaganda patriotică: destul că guvernul, punînd aceste patru mii de florini la dispozițiunea archiereului, declară,

că în el are încredere, cel puțin oare-care încredere.

Prin aceasta se pune Archiepiscopul în conflict cu celelalte autorități bisericesci, în care guvernul nu are încredere, și se pune dela sine întrebarea, dacă sinodul poate ori nu să mai aibă încredere în Archiereu, care se bucură de încrederea guvernului intrat în conflict cu biserica.

Dacă nu poate să aibă încredere, atunci îi va dice și lui tot ceea ce i-a dis și guvernului: Mă tem că vei abusa și tu și nici dela tine nu le voi permite preoților să primească ajutorul.

Dacă poate însă să aibă încredere, îi va dice: Distribue cele patru mii de florini, căci sînt convins, că nu vei scăpa din vedere adevăratele interese ale bisericii.

Majoritatea sinodului a fost de părere că poate, că trebuie să aibă încredere în Archiereu și de aceea s'a pronunțat pentru primirea celor patru mii de florini. Cu o condițiune însă: ca ele să fie distribuite în înțelegere cu celelalte autorități bisericesci.

Guvernul a despărțit Archiereu de biserică, biserica ea însăși a declarat, că nu voiesce să se despartă de el. Guvernul, punînd la dispozițiunea Archiereului suma de patru mii de florini, a ignorat constituțiunea bisericească, în virtutea căreia Archiereu numai în înțelegere cu biserica poate să lucreze: sinodul a respins această lovitură, stărînd ca Archiereu să rămână în marginile puse de constituțiunea bisericească.

Nu se va pune la îndoială că în teorie este oare-cum corectă hotărîrea luată de sinod. Rămân însă îndoile asupra efectelor ei practice.

Prin hotărîrea sinodului i se creează Înalț Preasfinției Sale Părintelui metropolit Miron o pozițiune pe cât de importantă, pe atât de grea: e mijlocitorul autorizat între guvern și biserică, omul care se bucură de încrederea celor două părți intrate în conflict.

Și foarte adeseori s'a ivit în opiniunea publică română întrebarea, dacă Înalț Preasfinția Sa va pute să se susțină față cu actualul guvern într'o pozițiune atât de grea, fără ca să se isoleze.

Este foarte greu a da un răspuns hotărît la această întrebare, și de aceea unii dintre deputații sinodali au creșut, că nu pot lua asupra lor răspunderea de a fi conștient și ei la crearea unei asemenea pozițiuni pentru Înalț Preasfinția Sa. Astfel o minoritate însemnată parte s'a abținut, parte s'a pronunțat contra propunerii.

Se aștepta, că Înalț Preasfinția Sa să înlătureze nedumeririle ce se iviseră, și dacă ele s'ar fi înlăturat, poate că un vot dat în unanimitate ar fi dat mai multă tărie pozițiunii atât de grele.

Rămâne acum ca în viitor să se înlătureze ori-și-ce nedumeriri de felul acesta, să se lătească și să ajungă la deplină tărie convingerea, că Înalț Preasfinția Sa Pă-

rintele Metropolit Miron poate, voiesce și are destulă rîvnă, ca să susțină în toate împregiurările interesele bisericii.

Prin activitatea de până acum a Înalț Preasfinției Sale această convingere nici nu s'a lăsat nici n'a ajuns la tărie. Se poate că a fost săpat Înalț Preasfinția Sa de răuvoitori, se poate că fie prin ascuns, fie pe față a fost calumniat, se poate că nu i s'au înțeles intențiunile, toate aceste se pot, nu scade însă cătuși de puțin importanța practică a adevărului, că Înalț Preasfinția Sa n'a ajuns încă a crea în opinia publică un curent atât de puternic în favorul său, încât nimeni să nu poată săpa, nimeni să nu poată calumnia, nimeni să nu poată rău interpreta intențiunile, fără ca să se compromită el însuși în cercuri destul de largi.

Și Înalț Preasfinția Sa nu are decât să voiască pentru-ca prin fapte să dea de rușine pe toți răuvoitorii sei.

Revistă politică.

Sibiu, 7 Iunie st. v.

Noua lege industrială din Austria a dat privilegiu la niște scene turbulente în Brünn. Legea aceasta conține între altele și cea dispozițiune, că atunci când se țin pauzele stabilite prin ea de o oară și jumătate, timpul efectiv de lucru are să fie 11 ore pe zi, și executarea acestei dispozițiuni a provocat un conflict serios între muncitorii din Brünn. Anume până acum în toate stabilimentele industriei textile din Brünn timpul normal de lucru făcea pe zi unsprezece ore și jumătate rămînînd dintr'aceste ca pauze pentru timpul de ameați o oară, ear' pentru prînz și cină câte un pătrar de oară. În sfîrșit toată diferența e numai de o jumătate de oară, muncitorii însă au declarat că ei numai dela 6 ore dimineața până la 6 ore seara vor lucra neîntînîd seamă de timpul hotărît pentru prînz și cină, prin care aveau să pierdă o jumătate de oară întreagă. Astfel aproape toți muncitorii din stabilimentele de lână au părăsit Mercuri la 6 ore lucrul și de atunci încoace partea orașului Brünn, în care locuiesc muncitorii e teatrul unor tumulte înspăimîntătoare, pe cari nici întervenirea miliției nu le-a putut domoli.

Scirile cele mai nouă din Londra spun, că noul cabinet se va pute forma prin Salisbury, deoarece-ce diferențele, ce s'au ivit între acesta și Lordul Churchill sînt cu totul înlăturate, și precum se aude, Churchill a primit deja postul de ministru pentru India. Salisbury va primi afară de postul de premier și portofoliul externalor. Northcote s'a învoit a primi locul în casa de sus așa însă, ca conducerea conservativilor din casa de jos să o primească Hicks-Beach.

În ceea-ce privește politica externă, pe care va urmări-o noul cabinet, Turcii sperează mult dela conservativi, cel puțin dintr'un comunicat din Constantinopol ai pute-o deduce aceasta, în urma căruia plenipotențiatul Angliei, Sir A. Whit a fost în timpul din urmă obiectul multor atențiuni din partea Sultanelui, o împregiurare aceasta, care stă

în strînsă legătură cu schimbarea cabinetului din Anglia.

În camera italiană s'a pertractat alaltăieri budgetul provisor al ministerului de externe, cu care ocaziune politica externă a guvernului italian a dat privilegiu la punerea pe tapet a cestiunii de cabinet. În răspunsul, pe care la dat dl Mancini, la interpelațiunea lui Surmandi-Moretti, dice între altele: „Pe mine mă surprinde tăcerea contrariilor mei, cu toate aceste nu vreau să o consider de o întoarcere spre politica urmărită de mine (ilaritate). Aceea încă e o armă, cu care trebuie să-și fac socoteala. Deslușirile pretinse de deputatul Surmandi-Moretti i le voi da. De Luni încoace nu s'a mai ivit nimic ce ar pute schimba ceva în politica externă a Italiei, sau ar îndemna pe cameră să-și retragă hotărîrile aduse mai înainte. Din contră prin apropierea Angliei de Germania (neliniște), prin soluțiunea pacifică a conflictului afgan și prin întoarcerea spre bine a reporturilor noastre cu împăratul Abisiniei (ilaritate, voci în stînga: destul), situațiunea s'a îmbunătățit. Domnilor, dați-mi măcar pace să vorbesc. Eu regret, că faceți guvernului atâtea imputări; cu bucurie observ însă, că imputările și acuzările sînt tot acele, cari s'au făcut odinioară lui Cavour pentru campania din Crimeea (camera erupse într'un ris strajnic). Presidentul a strigat: „Domnilor, dacă nu aveți nici o considerare, voi ridică ședința, mai departe nu poate merge astfel!“ Făcîndu-se liniște Mancini a continuat: „Dacă politica mea se desaproabă, aceasta să se spună verde; eu mă voi simți fericit că timpul mă va pute justifica!“

Diarul „Opinione“ dice, că vorbirea dlui Mancini e mai scurtă, însă nu-i mai norocoasă ca cele de mai înainte. Reducîndu-și politica la cele mai modeste împregiurări, o comparează cu politica lui Cavour, a celui mai genial om. Mancini nu poate pretinde, ca să-i dai voturi preste voturi de încredere. Să-i pară bine, că de dragul dlui Depretis camera nu vrea să producă criza ministerială.

Răspunsul din „Magyar Polgár“ al dlui Dr. Victor Concha.

II.

„După-ce e imposibil a tracta deodată cu temei toate cestiunile puse de „Tribuna“ afară de cadru, mă voi restrînge pe lîngă cele ce stau aproape de discuțiune, la cauzele antipatiei Românilor și la apăsarea socială, sub care se afirmă, că o ținem.

„Statul maghiar a dat ființă libertății sociale a Românilor mai curînd decît România; legile maghiare și ardelen din 1848 au pus capăt stării jăbăgiei Românilor, deodată cu a Maghiarimii.

„Dl Slavici scie bine că în România ștergerea iobăgiei poporului a urmat numai în a. 1864.

„Cui are de a-i mulțumi libertatea spirituală și religioasă, de care era lipsită prin preoțimea sîrbească? Principe ardelen le-a dat în mână biblia română în locul celei slavone.

Din avere de stat maghiară s'a înființat episcopia de Blaj, legislațiunea maghiară a recipiat religiunea gr.-or., legislațiunea maghiară a deslăpuit definitiv biserica gr.-or.

decătră metropolitul dela Carloviț și i-a dat constituțiune de deplin autonomă.

„Nu e oare România liberă în privința scolară? Nu s'au împărțit oare scoalele sale mai mult ca cele s'cuesci la predarea munților Năședului; S'cuii au primit din pădurile revindicate aceea ce li s'a convenit după drept, Românii însă mai mult decât atâtă și încă în un mod, cum numai s'a putut da cu cea mai mare bunăvoință pentru cultura română, adecă ca fundajiune.

„Nu era lucru greu a așă patima poporului român la împărțirea acestei averi mari.

„Guvernul părintesc din Viena a înființat ce e drept metropolia, dar' nu i-a dat autonomiă bisericească și n'a eliberat pădurile năședene, ci guvernul maghiar, care apasă România.

„Dar' după „Tribuna“ Românii n'au libertatea de reuniune.

„Cunoaștem numeroasele lor reuniuni, ba chiar (?) aci în Cluj există încă dela 1875 o reuniune a lor pentru înființarea unei scoale de fețe, prin urmare are același scop ca și reuniunea maghiară de cultură.

„Tinerii români dela universitate au avut în decurs de ani reuniune deosebită, Iulia, ca și care Maghiarii n'au putut să înființeze, deoarece-cestora, amăsura legilor disciplinare, nu le este permis a primi ca membri neuniversitari, și cu atât mai puțin ca funcționari; guvernul maghiar și senatul universitar a făcut excepțiune în interesul Românilor încreșându-se în loialitatea lor, dar' când a vădut că abuzează de această încredere, că calcă disciplina universitară, că nu voesc să reformeze statutele după forma celorlalte reuniuni universitare, că în reuniune se încuibă disordinea și ilegalitatea, cu deosebire când n'au putut presenta scriptele din cari s'ar fi putut vedea punctuos activitatea reuniunii, sau n'au voit să le predee, — a disolvat-o în anul trecut în mod firesc și cu tot dreptul.

„De atunci n'au făcut nici un pas pentru reînființarea reuniunii după statute corespunzătoare obligamentului a fie-cărui cive universitar.

„Unicul cas, în care pot dice că le este restrînsă libertatea de reunire, e neîntărirea statutelor Opincei.

„Nu voesc să discut asupra împiegurării, dacă ele cu drept sau pe nedrept nu s'au întărit, deoarece- n'am înaintea mea proiectul de statute, una însă știu, că nici noi Maghiarii n'avem libertate de reuniune expresă prin lege și că la înființarea de reuniuni dispune ministrul după discrețiunea sa, asupra căreia e chemat să judece parlamentul, dar' Românii ardeleni nu merg acolo și astfel ei înșiși se privează de vindecarea neîndreptăților lor eventuale.

„A doua, ce nu ia „Tribuna“ în considerare privitor la libertatea de reunire, e că și în țările cele mai liberale înființarea reuniunilor poate fi necondiționat definită prin lege, dar' reuniunile cari au filiale nu o au aceasta și aceste sunt avise la permisiune, ceea-ce se dă numai atunci dacă se poate presupune că, — sau după natura scopului, sau după calitatea participanților eventuali, — reuniunea nu duce la neliniștiri sau că nu se vor folosi de scopuri oprite.

„Tribuna“ nu ia nici aceea în considerare că viața de reuniune poate prospera numai la clasele ce stau pe o treaptă mai înaltă a culturai, numai în orașe poate înflori și numai acolo e neprimejdioasă și că după-ce masa Românilor sunt

sau păstori sau economi, după-ce aceea stă mai înapoi în ale cetirii și scrierii, ea nu poate pofti libertate mai mare decât posed cele mai dezvoltate națiuni.

„Încât privește acum antipatia Românimii și cu deosebire direcțiunea ei conform căreia în-torcându-se dela noi, caută hrană spirituală dincolo de Carpați, după „Tribuna“ și la aceasta e de vină ținuta noastră politică și socială.

„E fapt cunoscut de toți căți s'au ocupat fie și numai superficial cu vicia Românimii, că literatura și știința română a răsărit aci la noi, însăși „Tribuna“ o dice afirmând că Ardelenii a fost dascălii Țelilor din România, dar' în urma subjugării au ajuns a fi discipulii acolora; Maioreșcu s'a ridicat preste Cipariu.

„Dar' eu întreb: când au devenit conducători în scrierea românească Ardelenii? Așa e că la sfîrșitul veacului trecut și pe la jumătatea celui de acum? Și când a fost starea politică și socială a Românilor mai apăsată: în timpul acesta sau dela 1867 încoaci?

„Dacă România noastră a putut să fie conducătoare științifică și literară a celei din România atunci, când masa poporului se încovăia sub sarcinile grele ale iobăgiei, când politicesce a fost exclusă dela toate, bisericesce a atârnat dela beserica s'bească, confesiunea ei n'a fost receptă, trebuie oare ea să-și caute pierderea conducerii spirituale în aceea, că au încetat toate aceste stavile politice și sociale dela 1867 încoaci, deși nu după placul conducătorilor ei, dar' are o poziție relativă cu mult mai favoritoare decât starea de dinainte de 1867.

„Nu-mi arog dreptul de a judeca asupra cauzelor acestei neglijențe spirituale, dar' că judecarea „Tribunei“ se opune în mod bătător la ochi cu firea lucrurilor, aceea îmi pare foarte clar.

„Tot noi Maghiarii am creat oare însușirile Românimii alipirea cu îndirjire de firea ei inclinațiile ei de păstori? și noi sîntem de vină dacă în natură nu există salt? Nu putem concede rolul conducător Românimii atât de demult neîndreptățite, nu noi sîntem cauza că Muntenii simpli, Moșii nu devin în mod miraculos cei mai înaintați cetățeni ai secolului XIX.

„Masa Românimii, încât o cunoaștem din istoria, a fost popor simplu păstoresc, emigrat ici-colo și numai foarte pe încetul s'a colonizat și a devenit agricultor; ca atari, în secolii trecuți în constituția socială de atunci au trebuit să fie iobagi; și pe o parte mare a Maghiarimii și a altor naționalități a ajuns-o aceeași soartă, încât a stat pe treapta inferioară socială; partea preponderantă a Românimii s'a cufundat aci, pentru aceea n'a putut fi politicesce îndreptățită, cine s'a știut ridica a devenit și dintre dînșii nobil, s'au îndreptățit politicesce și chiar Românii amintesc originea română a atâtor familii ardeleni aristocratice.

„Dacă erau numai Românii legați de glie, restrîși în religiunea lor, o astfel de antipatie ar ave basă, dar' după-ce aceeași soartă l'a ajuns și pe Maghiarul mai de rînd care nu a aparținut religiunii domnitoare, antipatia e nemotivată sau măiestrită.

„Noi nu sîntem atât de separatisti precum dice „Tribuna“: e cestic de gust că ei nici nu voiesc să cunoască pe Petöfi, noi avem despre Alexandri monografia mare, noi îi traducem frumoasele balade, le studiam limbajul, ne folosim de scrutarile lor istorice, și tragem folos din

aceasta; ei numai perd prin separatismul lor. Noi nu sîntem prietini anachronismilor, ei, precum se vede, sînt, deoarece-ce dinastia o titulează totdeauna cu Casa de Austria și se pare că pun pe aceasta pondă.

Maghiarii și România.

„Telegraphul“ din București în nrul seu de Joi scrie următorul prim-articol dictat de viul resentiment produs în România prin închiderea graniței noastre față cu importul de rimători:

„Nimic mai periculos decât orgoliul. El perde nu numai indiviți, dar' încă dinastii și popoare. Istoria este de față, atât cea vechiă cât și cea nouă, pentru a ne arăta aceasta. Prin orgoliu a cădut marele imper roman; prin orgoliu s'a stins Grecia, care lumina lumea și a devenit cenușă pe care caii invasiunilor o ridicau în vînt și o risipiau cu picioarele lor; prin orgoliu au dispărut o sumă de popoare și prin orgoliu imperul francez a cădut, Francia a fost umilită și statul acela, care acum trei secolii făcea spaima lumii civilizate și trăgea la carul seu triumfător din Constantinopole prinți și regi, acum e pe marginea mormîntului.

„Aceste învățăminte istorice se vede însă, că nu deșteaptă de loc pe vecinii noștri Unguri. Isolați în mijlocul unor popoare de altă gînte, și chiar de altă religiune, nu vîd pericolul, care îi amenință. În loc să caute a se alia și a lucra în comun acord cu popoarele acelea, cari au interes, ca și ei, să trăiască între două oceane, cel slav și cel german, ei nu fac decât să le persecute, să înăbușească și limba și simțemîntul lor patriotic. Pentru-că ați sînt legați cu Austria printr'un dualism născut din necesitățile momentului, ei au uitat pozițiunea lor de altădată și fac ca ucenicul, care ese calfă: bate și el la rîndul seu pe ucenic, pentru-că a fost și dînsul bătut.

„Dar' această situațiune sînt siguri ei, că va dura mult?

„Puternicii unui stat se servesc de oameni până au trebuință de dînșii, până interesul lor cere, și pe urmă le arată ușa. Ceea-ce fac conducătorii unui stat pentru-că sînt tari, asemenea fac și unele state mari cu altele mici.

„Nu a mai avut Ungaria situațiunea de aci? Sub Maria Teresia nu s'a făcut apel la spada Ungariei ca să scape imperul, și, după-ce l'a scăpat, cu ce s'a ales vecina noastră? Cu un sclavagiu de sumă de ani. (? Red. „Tribunei“.)

„Nu dicem, că Austria nu e sinceră. Din contră, ea a lucrat totdeauna cu bună credință. Dar' a urmat așa cum cerea interesul existenței sale. Dacă mîne interesele statului vor cere, ca elementul preponderant să fie cel german și poimîne să fie cel slav, Austria se va adresa la ele și cel unguresc va fi eliminat, chiar sugrumat când va voi să ridice capul. (? Red. „Tribunei“.)

„Ungaria, după cum am mai spus-o și altădată, are interes să fie bine numai cu două popoare, cu Românii și Grecii, nu ca să atace pe Austria, nici să se despartă de ea, dar' pentru existența ei, pentru a trăi ca națiune în mijlocul Slavilor și Germanilor, cari sînt mulți și negreșit au și conștiința forței lor pentru a căuta să germanizeze sau să slavizeze ori-ce element pe care îl întălesce în cale și nu poate să-i reziste. Cu Grecii se află despărțiți prin Slavi; cu Românii

se află vecini, umăr la umăr. Prin urmare interesul ei cel mai imediat este să se afle în cele mai bune relațiuni cu Românii.

„Cu toate acestea, poporul cel mai mult urît de Unguri, este poporul român. După-ce persecută pe frații noștri de preste Carpați, după-ce caută prin toate mijloacele să nimicească limba și naționalitatea lor, apoi și nouă aici ne fac toate șicanele, toate neajunsurile. Cestiunea închiderii granițelor la vitele noastre este mai cu seamă o adevărată asmodiă! De patru ani, aci închide granițele sale vitelor noastre sub pretext, că sînt bolnave, aci le deschide; însă timpul cel mai lung este acela când granițele stau închise. Ceea-ce s'a petrecut acum în urmă, este într'adevăr un scandal. Nu a trecut o lună de când s'a deschis granița vitelor noastre, după ani întregi, și eată că ea se închide din nou, numai din partea Ungurilor.

„Pretextul este earăși vecinul pretext, că vitele sînt bolnave.

„Cu toate acestea atât după scriile noastre particulare cât și chiar după amănuntele ce ne aduc diarele de preste Carpați, acest pretext este ilusor, nu are ființă. Ântău că la granița veterinariei unguri au constatat sănătatea porcilor cari mergeau la Steinbruch. Acolo chiar unii au recunoscut constatarea dela granița bună, ear' alții, negreșit inspirați pe de o parte de acei cari au interes să ne șicaneze și pe de alta de comercianți cari au porci de vîndare și sînt mai proști decât ai noștri, au inventat boala. La Sibiu de asemenea s'a vădut atât de comercianți cât și de oameni ai științei că boala nu există.

„Chiar guvernul austriac cunoaște aceasta, căci el lasă granițele sale despre Bucovina deschise.

„Deci Ungaria nu are nici un motiv din acest punct de vedere să ne închidă granița. Care este atunci motivul ca să ajungă la o asemenea măsură reprobă de ori ce om care ține la adevăr și la demnitatea sa personală?

„Nu poate să fie altul decât orgoliul și invidia

„Poporul unguresc își pusese în cap să civilizeze popoarele din Orient, și cu deosebire pe cele din Peninsula-Balcenică. Pentru aceasta lucrează și se prepară dela 1867, de când a încheiat dualismul cu Austria. Mândria hainei și a pîntelului nu era destulă, Ungurii voiau ca lîngă ea să se adaugă și mândria concistei pe toate terenurile. Însă nu e destul a voi, trebuie și puțință de a face. În momentul dulcilor speranțe și mărețelor ilusiuni, veni ca din senin resbelul dela 1877. Românii se declară în stare de apărare și rupseră legăturile seculare cu Turcia. Aceasta era începutul emancipării statului român și semnalul intrării sale în acțiune pentru a îndeplini cu succes aspirațiunile unguresci. Mișcarea Românilor aduse o perturbare în Ungaria încât pe aci era să se facă o invasiune în România de bande unguresci, dacă Austria, care luase angajamente cu Rusia, nu se opunea cu energică.

„Apoi triumful dela Plevna, dela Rahova și dela Smârdan a umplut cupa invidiei. De atunci numai putem fi văduți de Unguri decât cu ochii resbunări. Nu poate să le treacă prin minte, nu pot să înghită idea că România are misiunea, atât prin forța sa cât și prin caracterul seu blînd și franc, de a trece înaintea

Foița „Tribunei“.

Bunica

de Bojena Němcová,
tradusă din limba boemă
de Prof. Dr. Urban Iarník.
(Urmare.)

„Aduc un dar pentru Ioniță. Totdeauna i-au plăcut porumbii noștri cei încălțați; i-am adus o păreche de pui — să-și vadă de ei.“

„Dar' ce i-ai făcut pagubă, — doar' nu trebuie să fie asta“ — socotea bunica.

„Bucuroș s'a făcut, bunico; eu iubesc copiii și copiii se bucură de asemenea lucruri — așadar' să le lăsăm. Dar' mie mi se tot pare, că nu v'am spus, ce s'a întemplat la noi ieri noapte? —

„Ieri a fost la noi atîta lume — ca pe podul dela Praga, încât nici n'am ajuns să vorbim; dar' știu, că ai vrut să-mi spui ceva despre Italianul ăla. Așadar' povestești, însă trebuie să iei din fie-care vers un cuvînt — aștetp pe ai noștri

să se întoarcă dela biserică, și oaspeții o să fie aici cît de curînd,“ îndemna bunica pe Kristla.

„Așa dar' închipuiți-vă, lingăila ăla, Talianul, venia la noi în fie-care zi la bere; — asta n'ar fi rău, birtul este pentru fie-care om, — dară nu să șadă după measă ca un om cum se cade, ci mătura cu o mătură curtea întregă, intra și în grajduul de vaci; scurt: unde m'am urnit, acolo și el îndată după mine. Taica se posomoră de asta, dară îl cunoașteți, e om bun, nu-i place să facă rău nici la un pui și să-și înstrăineze oaspeții mai cu seamă pe cei din castel. Se lăsa deci pe mine. Eu de mai multe ori l'am alungat cu asprime, dară el, ca și când i-ași fi fost Țis cele mai frumoase vorbe, și eu știu, că pricepe boemesce, chiar de n'ar ști să vorbească. Tot ținea una: „Esky olka, mām rād!“ și-și încrucișa mînile înaintea mea, ba se puneă chiar în genunchi“

„Ce strengar!“ Țise bunica.

„De, așa este, bunico, domni ăia vî leorbăiesc atîta, atîta, până-ce vî Țiue urechile; unde ar ajunge omul, să le creadă aceste; așa

vorbe nici nu mi se oprese prin cap. Dară de Italianul ăla mi s'a urît. Alaltăieri eram la gheblat pe livadă; eată din întemplare se pomenesce acolo Mila, am vorbit fel de fel, i-am și Țis ce necaz avem cu Talianul ăla. „Ei bine, lasă numai, mă voi îngrijii eu, să nu vină la noi“. „Dar' să nu supărați pe taica“, — Ție eu, căci cunosc eu flăcăii din Zernov, ce poame sînt. Seara Talianul, dragă, vine earăși; dară după puțină vreme năvăliră și flăcăii. Erau patru, între ei Mila și prietinel seu Tonceș. Cunoașteți pe Tonceș, nu-i așa? Șiret om, — o să iee de nevastă pe Anica a lui Tichanec, prietena mea. Mă bucuram, când sosiră, ca și cum cineva mi-ar fi fost dat bani de o haină nouă. Mă grăbesc cu poftă să torn și să închin păharul cu toți flăcăii. Talianul se posomorî rău de tot, cu el nu închinam nici odată, dacă îmi dedia păharul. Cine poate să aibă încredere în el, ar pute să te farmece cu ceva. Flăcăii seșură după measă și începură să joace în cărți; dară asta numai așa, într'aceasta îl tot luau în rîs pe Talianul. Al lui Vi-

tec Țicea: „Uitați-vă la el, se uită ca o bufniță din tăietei!“ Vomeș întimpina la aceste: „Eu tot mă uit la el, nu oare o să-și îmbuce curînd nasul de mînie. Multă osteneală nu i-ar pricinui asta, îi ajunge și altfel până la orbie! — Așa a mers asta neîncetat.

„Talianul schimba de mînie la fețe, dară nu Țise nici căre. În sfîrșit tot arunca banii pe masă, lăsa berea nebeută și se duse fără a se saluta pe cei de față. Eu am făcut cruce după el, flăcăii însă îi Țiseră: „Dacă ar pute să ne strîpungă cu căutarea, am fi perduți. După-ce se duse m'am dus după ale mele; știți bine, că de când e bolnavă muma, toate sînt pe mine; se duseră și flăcăii. Era poate după Țece cea-suri, când m'am dus în cămară să mă culc. Încep să mă desbrac, când eata pe fereastră: poc, poc, poc. Mă gîndesc, de bună-seamă va fi Mila! poate că a uitat ceva. Îi spun că odată o să lase capul la noi!“

„L-a și lăsat“ grăi bunica dînd din cap și unindu-se cu ea. (Va urma.)

lor în Orient și a cuceri iubirea și concursul popoarelor de acolo pentru formarea ligei de comună apărare.

„Eșecul de pe urmă care l-a încercat Ungaria cu expozițiunea sa, la care România nu a luat parte și la care nici un Român nu a dat concursul seu, fie chiar prin prezența sa, a iritat și mai mult pe vecinii nostri.

„Mândria umilită, a făcut pe Unguri să nu mai pună nici un frâu urei lor, și aceasta este cauza recentei închideri a granițelor.

„Însă, cum am mai spus, orgoliul perde nu numai indiviți, dar încă dinastii și popoare. Orgoliul o va perde și pe Ungaria. Luându-se reu cu toate popoarele, fie din statul dualist fie din vecinătate, în ziua decisiunilor mari se va gasi singură și vor dispune de ea cei tari, cum dispune ea de cei slabi azi.“

Sinodul archidieceșan gr-or.

Raport special al „Tribunei“.

Sedința II din 6/18 Iunie 1885.

Deschizându-se sedința la 8¼ oare seara presidiul aduce la cunoștința sinodului, că sedința nu s'a putut ține la ora hotărâtă din cauză că comisiunea exmisă nu și-a putut termina încă agendele.

La propunerea presidiului se hotărăse, ca atât protocolul sedinței I. cât și protocolul sedinței de față, fiind timpul foarte înaintat, să se verifice mâine decătră deputații sinodali, cari se vor mai afla în Sibiu.

S'a constatat, că dintre deputați s'a mai prezentat la sesiunea aceasta dl Vasile Almășan, și trecându-se la ordinea zilei raportul comisiunii exmise P. Truța după o motivare scurtă a făcut în numele comisiunii propunerile relativ la ajutorul de stat, publicate deja în numărul de ieri al „Tribunei“.

La propunerea l. dl Slavici punând în vedere sinodului gravitatea situației ce se crează prin ridicarea la valoare de conclud a acestei propuneri a stăruit asupra angajamentelor, pe care le ia biserica prin o asemenea hotărâre și a întrebat, dacă reprezentanții bisericii sunt gata de a se uni cu toții și a ține și obștea creștinească strins unită pentru susținerea în toate împregiurările a acestei hotărâri, dacă privesc toate consecvențele hotărârii, ce li se propune prin comisiune.

Drept răspuns întrebării dlui Slavici sinodul a ridicat cu unanimitate la valoare de conclud propunerea comisiunii.

Față cu propunerea 2. relativ la cele 4000 fl. puse la dispozițiunea Arhiepiscopului deputatul R. Pațiu propune, ca preste aceea să se treacă simplu la ordinea zilei,

Punându-se la vot propunea dlui R. Pațiu cade, și se primesc cu majoritate de voturi propunerea făcută de comisiune.

Deodată cu aceste sinodul îndrumază pe consistorul archidieceșan, de a aduce conclusele aceste prin cerculare și cu posibila grabire la cunoștința preoților archidieceșani.

Punând în sfârșit presidiul la ordinea zilei cestiunea diurnelor deputaților sinodali, toți deputații fără excepțiune renunță la rebonificarea speselor avute cu privilegiul acestei sesiuni extraordinare.

Sedința s'a ridicat și prin aceasta s'a închis sesiunea extraordinară a sinodului archidieceșan la 9¼ oare seara.

Cronică.

Fundațiunea Ilustrității Sale d-nului episcop Michail Pavel. Zelosul episcop al dieceșei gr-cat. de Oradea-mare Ilustritatea Sa dl episcop Michail Pavel a adăus la șirul faptelor sale frumoase o nouă faptă marinimioasă, prin facerea unei fundațiuni de 30,000 fl. Această fundațiune, asemenea celeia de 50,000 fl. făcută în anul trecut are de scop a întregi eventualele lipse ale celorlalte fundațiuni dieceșane. Acest fapt mareț al Preasfinției Sale se laudă prin sine și va asigura nesmintit Archiepiscopului recunoștința posterității. În un timp scurt Ilustritatea Sa episcopul Michail Pavel a depurat marile datorii rămase de antecesorul seu, a asigurat cu inimă românească prin fundațiuni existența gimnasiului român din Beiuș și continuă a fi vrednic urmaș al fericitului episcop Vulcan.

Consistoriul A. B. evangelic s'a întrunit astăzi în Sibiu.

Tren de plăcere. În curând va pleca dela Sibiu un tren de plăcere spre Petroșeni. Direcțiunea căii ferate a acordat spre acest scop o scădere de preț de 50 procente. Toți aceia cari vor voi se facă excursiunea aceasta și vor să-și asigureze quartir și întreținere în Orăștie și Petroșeni, se fac atenți că insinuările respective numai mâine Sâmbătă în 20 a. l. c. se mai pot face la dl I. W. Grohmann, neguțator în Sibiu.

Mareșalul baron de Manteuffel a murit în 17 ale l. c. în Carlsbad. Mareșalul

general Carol Rochus Edvin baron de Manteuffel s'a născut în 24 Februarie 1809 în Dresda. A fost o mare autoritate militară în Germania și în mai multe rânduri i s'a concedut din partea guvernului și misiuni diplomatice.

Administrația provinciilor ocupate. Se semnalează o schimbare în administrațiunea Bosniei și Erțegovinei după întoarcerea ministrului de finance, d. Kallay, care vizitează acum provinciile ocupate.

Grindină. Ieri după amiaza a cădut în comuna învecinată Mohu grindină, care a nimicit toată recolta din est an. Asemenea grindină a cădut tot ieri în Cluj, și se dice că acolo era în mărimea ouălor de porumbi spărgând mai multe ferestri.

Manifestațiunea clericală, ce s'a făcut la Salerno cu ocaziunea centenarului lui Gregoriu VII, a provocat o reacțiune printre junimea liberală, care a improvisat o contra demonstrațiune. S'a trimis la Roma un mare număr de telegrame, prin cari se afirmă credința poporului din Salerno în unitatea și progresul patriei.

Descoperiri archeologice. Diarul „Express“ din Lion vestese că la Sainte-Colombe-Vienne (Isère) s'au descoperit două mosaice frumoase din epoca romană. Unul din ele are desemnuri mari, un vas în centru și pe margini nise pesci și este foarte bine conservat. Colorile sunt vii, bine pronunțate și dau întregului un aspect foarte grațios. Mărima sa e dela doi până la trei metri. Al doilea este lucrat mai delicat, mai artistic, dar nu e conservat așa de bine; încadrările în torsade duble sunt foarte plăcute; desemnuri general are colorile puțin slăbite. Și e mărginit de păsări, canari, becațe, papagali, etc., reprezentate cu colorile lor naturale. Albastrul, verdele, galbenul păstrează încă o strălucire surprinzătoare. Mărima acestui mosaic este dela 3 la 4 metri. Aceste două mosaici foarte însemnate se află la 1 metru 50 c. de adâncime în pământ; prin pregriuri sunt resturi de construcțiuni cari aparțin uneia din numeroasele vile romane ce erau înșirate de-alungul Ronului în fața Vienei. Printre sfărâmaturi se găsesc bucăți de oale, de sticlă, de metale: pe ziduri unele urme de ornamente. Dl Chaumartin, proprietarul terenului a dirigeat în persoană săpăturile și a găsit un frumos cap de Minervă de asemenea în mosaic.

Încă ceva despre conferința dela Blaj și despre ortografia scrierii românești.

(Urmare.)

Încât privesc proiectul de ortografie amintit, fie acela bun fie rău, nu voiesc a mă băga în meritul lui nici odată pentru-că eu urmez în această privință o maximă dela care nu mă voi abate, anume:

Profesorii dela scoalele medie după mine nu pot avea chemarea de a face ortografii chiar și dacă au propus 20 de ani gramatica și ortografia; dela propunerea ortografiei până la facerea unui sistem de ortografie este distanță ca cerul de pământ. Până când avem un areopag în această privință, până când avem Academia de științe din București și aceasta se ocupă și cu cestiunea limbei și a ortografiei, ar fi lucru tare cinstit dacă profesorii dela gimnasii și licee, fie dincoaci, fie dincolo de Carpați, să lase această grea sarcină acestui savant corp. Nu ne stă bine să ignorăm pe acest corp învățat, recunoscut de întreaga lumea românească și neromânească de unificator competent și autoritativ în cauză de limbă și de ortografie. Profesorii dela scoalele medie au destule alte probleme pedagogice și didactice, au sferă de activitate destul de extinsă, rămână cu toții aci și atunci au satisfăcut chemării. Și de cumva vreunul ocupându-se special cu limba și ortografia limbei române, își câștigă prin studiu idei sau păreri nouă ce i-se par mai bune, i-stă deschis drumul. Le poate înainta și motiva Academiei, aci sunt convinși că vor fi bine primite și apreate. Nici unuia dintre membrii Academiei nu cred să-i treacă prin minte de a se pronunția ca și d. red. dela „F. scol.“ anticipativ, ci dincontră dacă acele păreri vor fi spriginite prin argumente tari, desigur vor fi apreate după valoarea lor.

VII.

Dară să revin la conferință. Eram veseli cu toții din cauza rezultatelor aceleia, și cred că mai tare s'au fost bucurat patronatele, cari în urma legilor și dispozițiilor mai nouă au poziții foarte grele. Dacă nu s'a putut realiza o conferință a tuturor scoalelor medie românești precum s'a fost proiectat dela Năsăud, oamenii se bucurau și de atâta sperând că doară mai târziu se va realiza și acea dorință; dară mai tare se bucurau pentru-că se credea că de aci încolo va exista o uniformitate în toate gimnasiile în toată privința și în special în privința manualelor scolare.

Cestiunea manualelor a devenit o cestiune de viață pentru gimnasiile noastre din Ungaria. De o parte este interzisă folosirea de manuscrise, ear' de altă parte cărțile de proveniență străină precum din România, abstrăgând de acestea în mare parte nu corespund pentru-că sunt făcute

cu reflexiune la alt plan de învățământ, — se opresc pe rând una după alta și poate nu va trece mult și vor fi oprite toate. Această împregiurare a trebuit și trebuie să cauzeze bătaie de cap tuturor acelor cari sunt așezați a se interesa mai de aproape de prosperitatea și de existența puținelor noastre gimnasii. Această împregiurare a îndemnat pe corpul profesoral dela gimnasiul din Năsăud să se adreseze către patronatul seu, către administr. fondurilor cu propunerea ca să invite pe toate celelalte patronate dela gimn. noastre românești de ambele confesiuni de a se face pași cumulativi în astă privință, această împregiurare îndeosebi a făcut pe patronatele celor 3 gimn. compl. gr-cat. la propunerea patronatului din Năsăud să se învoiască la ținerea conferinței delegaționale din Blaj.

Conferința aceasta, condusă de un spirit conciliator, a ajuns la rezultate îmbucurătoare și îndeosebi în privința manualelor ce sunt a se face. Sau constatată cărțile ce lipsesc sau de tot sau nu corespund planului existent. S'a reparat facerea acestora pe corpul profes. dela toate 3 gimn. S'a elaborat un normativ prin care se regulează compunerea, revisuirea și edarea acestora precum și reparăriarea însemnatului capital de circa 12 mii fl. necesar la edarea acestora, pe toate 3 patronatele în mod egal. Pe baza acestora unui profesor s'au și apucat de lucru. Cărțile făcute pe calea aceasta se spera cu tot dreptul cumcă pe lângă aceea că vor fi deplin corespunzătoare planului și altor cerințe, vor fi introduse și în alte scoale cel puțin în Brașov și Brad. Un lucru mai lipsia acum: statorirea unui sistem de ortografie. Nu numai eu și colegii mei din Năsăud, dar toți oamenii competenți cu cari am convenit și cari dovedesc deosebit interes față de interesele noastre scol., au așteptat ca d. colegi din Blaj și Beiuș se adereze la sistema ortografiei statorite de Academia română; cu atât mai puțin s'au așteptat să fabrice d-lor proiecte nouă. Despre hotărârea corp. prof. din Beiuș în această cestiune până acum nu știu nimic. Se poate că și d-lor se fabrice un alt proiect sau să adereze, din anume consideratiuni, la proiectul dela Blaj. Pentru acest cas este hotărâtă soarta elaborării cărților hotărâte și preste tot despre toate hotărârile conferinței dela Blaj.

D. colegi dela Blaj își vor pute continua fabricarea de cărți și mai departe negenați. Cel puțin colegii mei din Năsăud, după cât le cunosc părerile nu le vor conturba apa. Vom preferi, și cred că și patronatul nostru va fi de acord cu noi, a ne înțelege baremi pe cale privată în privința manualelor cu celelalte 2 gimn. din Brașov și Brad — dacă se va pute staveri această înțelegere, vom preferi în cazul mai rău a face noi de noi pe cât vom pute și pe cât ne va pute ajutama și patronatul nostru, — decât a face un pas retrograd, decât a ne isola și separa, din dragul unor capriții, de toată lumea românească. Pagubă numai de cheltuielile făcute la Blaj!!!

(Va urma.)

Teoria lui Rösler.

Studii asupra stăruinții Românilor în Dacia Traiană de A. D. Xenopol.

Dare de seamă critică.

(Urmare.)

Această părtinire — la regii Coloman și Stefan II în toată cronica unicul cas de devotație și ură față cu dinastia — capătă înțeles, când șcim că Bela II împreună cu tatăl-său Almos a fost orbit de Coloman pe timpul certelor de tron dintre acest din urmă și fratele seu Almos. Luând pe lângă aceste în considerare că această parte mai largă și de caracter de tot contemporan ai cronice ajunge numai până în domnia lui Geza II (1141—1161), după care urmează în toate cronicile unguresci o lacună foarte bătătoare la ochi până la domnia lui Andrea II (1204—1235), până-ce prima cronică ungurescă a aflat continuator, în vederea acestora, contemporanitatea cronicarului și legătura lui cu căsasi curtea lui Bela II. nu poate fi pusă nicidecum la îndoială. Și cine se nu cunoaște aci pre Anonymus „quondam bone memorie gloriosissimi Bele regis Hungarie notarius“, dela care avem cea mai veche cronică ungurescă!

Spre adevărea acestei concluziuni, impusă numai decât prin logica faptelor, voi aduce încă următoarele temeiuri mai puternice:

Cea mai pronunțată tendență a scrierii lui Anonymus este: că numai descendenții lui Almos (tatăl lui Arpad) sunt îndreptățiți la domnie în Ungaria. Acest aședământ este atâtul punct al jurământului despre care spune el că l-au depus Ungurii ducelui lor Almos înainte de intrarea lor în Ungaria¹⁾. În deplin acord cu această tendență supremă și curat din acest punct de vedere, vedem că puredă și cronica ilustrată cu privire la fiul lui Coloman, pretendentul Boris, care susținea înverșunate lupte de tron cu Bela II și Geza II, și care este numita aci de repetiții „filiu adul-

teriu“ al femeii lui Coloman, deci nu din viața Arpaților ceea-ce altcum nu se află adevărit²⁾. Alt punct al jurământului plăsmuit de Anonymus este că: ar fi cine necredincios domnitorului și a face discordie între domnitor și neamullui, acela să fie al morții³⁾. Deci earăși un aședământ pentru timpul cronicarului când afară de Boris începură și frații lui Geza II, Ladislau și Stefan, a face pretensiuni la domnia, urmate apoi și de certe pentru tron.

Foarte remarcabil este încă că descrierea persoanei lui Coloman din cronica ilustrată este o copă completă a lui Thersites, ceea-ce ne arată vederat pre Anonymus, care, compilând o Istoriă Traiană după Dares Phrygius și alți autori⁴⁾, împrumută de aici descrierea persoanelor pentru cronica sa ungurescă. Eată și o probă:

Dares Phrygius cap. 12. — Hectorem blaesum, candidum, scriptum, strabum, pernibus membris, vultu venerabili, barbatum decentem, bellicosum, animo magno, in civibus elementem, dignum, amore aptum. — Alexandrum candidum, longum, fortem, oculis, pulcherimis capillo molli et flavo, ore venustum, voce suavi, velocem, cupidum imperii.⁵⁾

Anonymus cap. 53. — Fuit enim dux Zulta parum blesus et candidus, capillo molli et flavo, statura mediocri, dux bellicosus, animo fortis, sed in civibus elemens, voce suavi, sed cupidus imperii.

Dintr'o asemenea fântână îl aflăm descris și pe Coloman în cronica ilustrată (II. 6)0: „Colomanus... erat autem habitu corporis contentibilis, sed astutus et docilis, hispidus, pilosus, luscus, gibbosus, claudus et blaesus“, — un adevărat Thersites.⁶⁾ (Va urma.)

¹⁾ II, cap. 61: Quae ex adulterio peperit filium nomine Borich. — Cap. 64: Plurimi autem ex nobilibus in partem Borichii declinauerunt. Proceres autem Hungarie vocati sunt ad colloquium cum rege. Interrogavit autem eos rex, si scirent, Borichium esse, vel filium regis Colomani? Fideles autem regni responderunt, quod indubitanter scirent. Borichium esse adulterinum, et nullatenus dignum corona regis. — Ibid. non decet vos, contra iustitiam quaerere regnum, homini adulterino. Nos enim scimus, quod de iure, regnum habere debeat Bela...

²⁾ Quartus status iuramenti sic fuit: ut si quis de posteris eorum infidelis fieri contra personam ducem, et discordiam faceret inter ducem et cognatos suos, sanguis nocentit funderetur...

³⁾ Anonymus spune în prologul seu, Endl. pag. I: Dum olim... in historia Troiana, quam ego cum summo amore complexus ex libris Daretis Phrygii ceterorumque auctorum... in auctorum uno volumen proprio stilo compilaveram... legeremus, petisti a me, ut sicut historiam Troianam... scriberem, ita et genealogiam regum Hungarie... scriberem.

⁴⁾ Daretis Phrygii de excidio Troiae historia, ed. Meister. Lipsie 1875, pag. 15.

⁵⁾ Thersites lipsece la Dares Phrygius, precum ni s'a păstrat aceasta. Descrierea lui Coloman este însă în ori-ce cas o copă de pe Thersites după un autor din evul mediu, pe temeiul lui Spindorus Thebanus, traducătorul latin al lui Homer. Ea corespunde întocmai cu descrierea persoanelor dela dares Phrygius, și se va fi aflat ca descriere a lui Thersites la unul din autorii evului mediu, întrebuițați de Anonymus pentru istoria lui Troiană.

Posta ultimă.

Berlin, 18 Iunie n. Înurmământarea principelui Frideric Carol s'a servit amăsurat programei. Împăratul a fost reprezentat prin principele de coroană.

Madrid, 18 Iunie n. În provinciile Murcia, Valencia și Castellon s'au ivit ieri 575 casuri de choleră și 222 casuri de moarte.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI.“

Budapesta, 19 Iunie n. Membrii reuniunii industriale din Austria inferioară au luat parte în corpore la expoziție, unde au fost salutați din partea comitetului de expoziție prin ministrul Szechenyi. Mai dintău au fost conduși în pavilionul de industrie; în decursul zilei de astăzi vor privi expoziția, de unde se vor duce cu toții la banchet.

London, 19 Iunie n. Constituțiunea definitivă a cabinetului conservativ se va amâna din cauză, că conducătorii partidului liberal nu vor se dee conservatorilor spriginire fără rezervă. Salisbury și Gladstone au plecat la Windsor spre a expune reginei vederile colegilor.

Brünn, 19 Iunie n. Turburările lucrătorilor iau dimensiuni tot mai mari. Fabricile de tors au sistat lucrul din cauză, că lucrătorii prelungă scurtarea zilei de lucru au cerut să li se ridice și plățile. Și fabricanții de postav au intențiunea de a-și închide fabricile.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar.

¹⁾ Cap. 5. Elegerunt sibi... percepiorem in filios filiorum suorum, usque ad generationem, Almus filium Ugek... cap. 64: Plurimi autem ex nobilibus in partem Borichii declinauerunt. Proceres autem Hungarie vocati sunt ad colloquium cum rege. Interrogavit autem eos rex, si scirent, Borichium esse, vel filium regis Colomani? Fideles autem regni responderunt, quod indubitanter scirent. Borichium esse adulterinum, et nullatenus dignum corona regis. — Ibid. non decet vos, contra iustitiam quaerere regnum, homini adulterino. Nos enim scimus, quod de iure, regnum habere debeat Bela...

Extrase din foaia oficială.

Licitațiuni:

August: Realitățile lui Lazar Gornica și soția din Jădani, decătră jud. cerc. din Vinga în favorul erarului.

Iulie 27: Realitățile lui Chaim Leb Veiner din M. Sighet decătră tribunalul din M.-Sighet.

Bibliografie.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), a învățătorilor și al altor barbați de școală, de V. Gr. Borgovan profesor preparandial. Gherla 1885.

Din

Biblioteca populară a „TRIBUNEI”

au apărut până acum:

- Nr. 1. **Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici 12 coale tip. broș. elegant. Un exemplar 40 cr. sau 1 leu nou.
- Nr. 2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 15 bani.
- Nr. 3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 15 bani.
- Nr. 4. **Piperuș Petru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 20 bani.
- Nr. 5. **Păcală și Tândală.** Anecdote de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Nr. 6. **Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Nr. 7. **Teiu-legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 20 bani.
- Nr. 8. **Colăcăritul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 40 bani.
- Nr. 9. **Fica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Nr. 10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Nr. 11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librării și peste tot vânzătorilor se dă rabatul cuvenit.

Se recomandă a trimite deodată cu comanda totdeauna și prețul acesteia prin mandat postal.

Edițiunile noastre se capătă sau se pot comanda și la următorii domnii:

George Baci, comerciant în Orăștie. Dionisiu Balossu, comerciant în Abrud. Pavel Beșu,

Preot-catechet în Borgo-Prund. Pavel Brostean, comerc. în Reșița. Nicol. I. Ciurcu, librar în Brașov. Librăria „Concordia” în Năsăud. Ioan B. Constantinescu, librar în București. Iosif Loew, comerc. în Mercurea. M. Maniu, funcționar în Oradea-mare. Silvestru Moldovan, doctorand în Cluj. Cancelaria Negruțiu în Gherla. C. F. Röscher, librar în Timișoara. Vasiliu Sala, învățător în Vașcheu. S. Samitca, librar în Craiova. Librăria „Seminariului” în Blaj. Socecu & Comp., librari în București. Frații Thierfeld, librari în Făgăraș. Henric Zeidner, librar în Brașov.

Sciri economice.

Bursele străine. Marsilia. — Cursul comercial la Bursa din Marsilia pe ziua de 15 Iunie 1885:

Grâu ghirca de Galați, 100 chgr. l.	—
„ „ „ Brăila „ „ „	—
Porumb cincantin „ „ „	14
„ „ Galați „ „ „	—
Orz de Galați „ „ „	—
„ „ Brăila „ „ „	—
Săcară dela Dunăre „ „ „	—
Ovės dela Dunăre „ „ „	16 25
Fasole din Brăila „ „ „	21
Sămânță de in dela Dun. „ „ „	25 50
Rapiță dela Dunăre „ „ „	—
„ sêlbatică „ „ „	16

Piața din Mediaș, 18 Iunie. Grâu hectolitru fl. 6.— până fl. 6.50; grâu mestecat fl. 4.90 până fl. 5.25; săcară fl. 4.— până fl. 4.20; orz — până fl. —; ovėsul fl. 2.90 până fl. 3.—; cucuruzul fl. 4.— până fl. 4.25; semina de cânepă fl. — până fl. —; crumpenele fl. 1.40 până fl. 1.80; melaia hectolitru fl. 14.— până fl. —; mazerea fl. 8.— până fl. 9.—; fasolea fl. 4.— până fl. 5.—; linteia fl. — până fl. —; chiminul (săcăreana) fl. 40.— până fl. —; sêu brut 100 kilograme fl. 30.— până fl. 36.—; lumini de sêu vârsate fl. 54.— până fl. —; unsoarea de porc fl. 68.— până fl. 70.—; slămina fl. 60.— până fl. 66.—; cânepa fl. 44.— până fl. 46.—; fânul fl. 2.20 până fl. 2.50; săpunul 100 bucăți fl. 26.— până fl. 36.—; spiritul gradul 10 cr.; carnea de vită kilo 42 până — cr.; carnea de vițel 40 până 44 cr.; carnea de porc 48 cr.

Tergul de râmători în Steinbruch. În 17 Iunie n. s'a notat: unguresci bătrâni grei 35 cr. până 36 1/2 cr., unguresci grei, tineri 37.— cr. până 38 1/2 cr., de mijloc 38.— cr. până 39.— cr., ușori 40.— cr. până 41.— cr. marfă țerănească, grea 35 1/2 cr. până 36.— cr., de mijloc 38.— cr. până 39.— cr., ușoară 39.— cr. până 40.— cr., românesici de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sêrbesci, grei 37.— cr. până 38.— cr., transito de mijloc 37.— cr. până 38.— cr., transito ușori 37.— cr. până 38.— cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% compenți la gară.

Cursul la bursa de mărfuri în Budapesta

dela 17 Iunie st. n.

Grâu (din Banat): 72—74 Kilo fl. — până —. 74—79 Kilo fl. — până —. (lungă Tisza) 72—74 Kilo fl. — până —. 74—79 Kilo fl. 8.90 până 9.50, (de Pesta) 72—74 Kilo fl. — până —. 74—79 Kilo fl. 8.80 până 9.40, (de Alba-Regală) 72—74 Kilo fl. — până —. 74—79 Kilo fl. 8.80 până 9.40, (de Baoska) 72—74 Kilo fl. — până —. 74—79 Kilo fl. — până —. (din Ungaria de nord) 72—74 Kilo fl. — până —. 74—79 Kilo fl. 8.60 până 9.10.

Săcară (ungurească) 70—72 Kilo fl. 7.— până 7.20. Orz (nutreț): 60—62 Kilo fl. 6.30 până 6.50; (de berărie) 62—64 Kilo fl. 7.60 până 9.50.

Ovės (unguresc) 37—40 Kilo fl. 6.50 până 7.90. Cucuruz (de Banat): dela fl. 6.25 până 6.30; de alt soi fl. 6.30 până 6.35.

Rapiță fl. 11.50 până 12.50; de Banat fl. 11.25 până 12.—.

Mălaiu (unguresc): fl. 5.80 până 6.25.

Timpul de furnisare.

Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 9.11 până 9.13 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 8.90 până 8.92.

Săcară (primăvară) 69 7/10 Kilo fl. 6.21 până 6.23. Cucuruzul (Maiu—Iunie) fl. 6.21 până 6.23.

Rapiță (August—Septembrie) fl. 12.— până 12 7/8. Spirit (brut) 100 L. fl. 27.— până 27.50.

Bursa de București.

Cota oficială dela 17 Iunie st. n. 1885.

Renta amort. (5%)	Cump.	—	vend.	93.—
Rur. conv. (6%)	„	—	„	—
Acț. de asig. Dacia-Rom.	„	291.—	„	—
Banca națională a României	„	1259.—	„	—
Împr. oraș. București	„	30.—	„	31.—
Credit mob. rom.	„	185.—	„	—
Acț. de asig. Naționala	„	229.—	„	—
Scrieri financiare urbane (5%)	„	—	„	84 1/4
Societ. const.	„	239.—	„	239.—
Schimb 4 luni	„	—	„	30.—
Aur	„	10.35	„	—

Bursa de Budapesta

din 18 Iunie st. n. 1885.

Renta de aur ung. 6%	—
„ „ „ 4%	98.90
„ „ hârtie „ 5%	92.90
Împrumutul căilor ferate ung.	147.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	98.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	123.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	108.25
Bonuri rurale ung.	102.50
„ „ cu cl. de sortare	102.50
„ „ „ bănațene-timișene	102.—
„ „ „ cu cl. de sortare	101.50
„ „ „ transilvane	101.25
„ „ „ croato-slavone	101.—
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	98.—
Împrumut cu premiu ung.	117.—
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	119.50
Renta de hârtie austriacă	82.50
„ „ argint austriacă	83.10
„ „ aur austriacă	108.50
Losurile austr. din 1860	188.75
Acțiunile băncii austro-ungare	860.—
„ „ de credit ung.	288.—
„ „ „ austr.	288.40
Argintul	—
Scrieri fonciari a le institut. de cred. și ec. „Albina”	101.—
Galbeni împărătești	5.85
Napoleon-d'ori.	9.85
Mărci 100 imp. germane	60.90
Londra 10 Livres sterlinge	124.20

Bursa de Viena

din 18 Iunie st. n. 1885.

Rentă de aur ung. 6%	—
„ „ „ 4%	98.90
„ „ hârtie „ 5%	92.85
Împrumutul căilor ferate ung.	147.60
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	92.10
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	123.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	108.50
Bonuri rurale ung.	102.50
„ „ cu cl. de sortare	102.25
„ „ „ bănațene-timișene	102.—
„ „ „ cu cl. de sortare	101.50
„ „ „ transilvane	101.50
„ „ „ croato-slavone	102.—
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	—
Împrumut cu premiu ung.	117.25
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	119.40
Rentă de hârtie austriacă	82.55
„ „ argint austriacă	83.25
Rentă de aur austriacă	108.55
Losurile austr. din 1860	189.—
Acțiunile băncii austro-ungare	857.—
„ „ de credit ung.	287.50
„ „ „ austr.	288.30
Argintul	—
Galbeni împărătești	5.86
Napoleon-d'ori.	9.85
Mărci 100 imp. germane	60.95
Londra 10 Livres sterlinge	124.20

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1885.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa mică—Sibiiu				
	Tren omnibus	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de porșcano		Tren de porșcano	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren accelerat	Tren de porșcano	Tren omnibus		Tren omnibus	Tren de porșcano	Tren accelerat		Tren de porșcano	Tren omnibus	Tren de porșcano	Tren omnibus		
Viena	—	7.15	—	—	București	—	5.—	7.45	—	Viena	7.15	11.—	—	Teiuș	11.09	3.56	—	Copșa mică	—	—	3.02	1.11		
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	Predeal	—	9.47	12.50	—	Budapesta	1.45	8.05	8.—	Alba-Iulia	11.56	4.27	—	Șeica mare	—	—	3.30	1.32		
Szolnok	11.22	3.51	7.29	9.26	Timiș	—	10.11	1.40	—	Szolnok	4.02	11.02	12.—	Vințul de jos	12.20	4.53	—	Loamneș	—	—	3.47	2.01		
P. Ladány	2.25	5.28	8.27	11.40	Brașov	{	—	10.44	2.27	Arad	{	7.53	3.37	5.55	Șibot	12.25	5.19	—	Ocna	—	—	4.09	2.24	
Oradea-mare	{	5.33	6.46	—	Feldioara	{	6.22	10.51	2.55	—	—	4.—	6.05	Orăștia	1.19	5.41	—	Sibiiu	—	—	4.26	2.44		
Várad-Velenceze	—	—	9.37	1.52	Agostonfalva	7.01	11.18	3.38	—	Glogovaț	—	4.13	6.19	Simeria (Piski)	1.48	6.08	—	Sibiiu—Copșa mică						
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.45	2.—	Apatia	7.33	11.36	4.17	—	Györök	—	4.38	6.46	Deva	2.35	6.39	—	Sibiiu	—	—	10.25	11.47		
Mező-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	Homorod	8.01	11.51	4.47	—	Pauliș	—	4.51	7.—	Branicica	3.04	7.04	—	Ocna	—	—	10.46	12.05		
Rév	—	7.42	11.36	3.18	Hașfalău	8.45	12.23	5.42	—	Radna-Lipova	—	5.10	7.23	Ilia	3.36	7.29	—	Loamneș	—	—	11.09	12.29		
Bratca	—	—	12.10	3.41	Sighișoara	10.10	1.19	7.37	—	Conop	—	5.38	7.51	Gurasada	3.50	7.41	—	Șeica mare	—	—	11.32	12.50		
Bucia	—	—	12.43	4.01	Elisabetopole	10.39	1.37	8.21	—	Bérsava	—	5.57	8.10	Zam	4.25	8.12	—	Copșa mică	—	—	11.52	1.07		
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	Mediaș	11.19	2.05	9.05	—	Soborșin	—	6.42	8.58	Soborșin	5.09	8.49	—	Cucerdea—Oșorheiu						
Huedin	—	9.01	2.56	5.08	Copșa mică	11.54	2.25	9.43	—	Zam	—	7.14	9.28	Bérsava	5.56	9.29	—	Cucerdea	4.40	10.00	3.50	12.19		
Stana	—	—	3.29	5.27	Micăsasa	12.37	2.41	10.02	—	Gurasada	—	7.43	9.56	Conop	6.18	9.49	—	Cheța	5.10	10.31	4.21	12.50		
Aghirș	—	—	4.—	5.50	Blaj	12.56	—	6.06	—	Ilia	—	8.01	10.17	Radna-Lipova	6.57	10.23	6.14	Ludoș	5.31	10.53	4.43	1.12		
Ghirbău	—	—	4.18	6.02	Crăciunel	1.30	3.13	6.20	—	Branicica	—	8.21	10.38	Pauliș	7.12	10.37	6.30	M. Bogat	5.41	11.03	4.43	1.22		
Nedeșdu	—	—	4.36	6.24	Teliuș	1.45	—	6.59	—	Deva	—	8.47	11.05	Györök	7.27	10.52	6.47	Cipeu-Iernut	6.18	11.44	5.31	2.03		
Cluj	{	10.01	5.05	6.43	Aiud	2.34	3.45	7.15	—	Simeria (Piski)	—	9.40	11.55	Glogovaț	7.56	11.18	7.17	Kerelô-Sz.-Pál	6.33	12.00	5.46	2.18		
Apahida	{	12.05	10.16	7.03	Vințul de sus	2.55	4.01	8.—	—	Orăștia	—	10.10	12.24	Arad	8.10	11.32	7.32	Nireșteu	6.56	12.26	6.10	2.45		
Ghirș	12.31	—	—	7.26	Uioara	3.17	—	8.29	—	Șibot	—	10.34	12.53	Szolnok	9.—	12.20	8.10	Oșorheiu	7.15	12.46	6.30	3.05		
Cucerdea	2.16	11.25	—	8.54	Cucerdea	3.24	—	8.55	—	Vințul de jos	—	11.04	1.22	Budapesta	2.39	4.53	12.—	Oșorheiu—Cucerdea						
Uioara	3.32	11.45	—	9.43	Ghirș	3.36	4.29	9.04	—	Alba-Iulia	—	11.21	1.40	Viena	7.10	8.16	2.10	Oșorheiu	6.34	12.06	8.45	12.25		
Vințul de sus	3.41	—	—	9.51	Apahida	4.11	4.50	9.32	—	Teiuș	—	12.05	2.24	Arad—Timișoara				Nireșteu	6.55	12.27	9.06	12.55		
Aiud	3.50	—	—	9.58	Cluj	5.36	—	10.32	—	Simeria (Piski)—Petroșeni				Arad—Timișoara				Kerelô-Sz.-Pál	7.16	12.51	9.28	1.24		
Teliuș	4.25	12.08	—	10.24	Nedeșdu	5.56	5.58	12.32	—	Petroșeni—Simeria (Piski)				Arad—Timișoara				Cipeu-Iernut	7.37	1.16	9.49	1.54		
Crăciunel	5.10	12.29	—	10.59	Blaj	6.08	6.08	12.59	8.—	Simeria				Arad				M. Bogat	8.07	1.50	10.20	2.31		
Stana	5.44	—	—	11.28	Ghirbău	6.29	—	—	8.34	Simeria (Piski)				Arad				Ludoș	8.21	2.07	10.34	2.46		
Blaj	6.02	12.57	—	11.44	Aghirș	6.45	—	—	8.59	Simeria (Piski)				Arad				Cheța	8.38	2.21	10.51	3.06		
Micăsasa	6.40	—	—	12.18	Stana	7.—	—	—	9.56	Simeria (Piski)				Arad				Cucerdea	9.07	2.50	11.20	3.40		
Copșa mică	7.—	1.32	5.40	1.01	Huedin	7.26	—	—	10.16	Simeria (Piski)				Arad				Simeria (Piski)—Uniedoara						
Mediaș	—	1.45	6.01	1.22	Ciucia	7.48	7.14	—	11.04	Simeria (Piski)				Arad				Uniedoara—Simeria (Piski)						
Elisabetopole	—	2.06	6.40	1.56	Bucia	8.28	7.43	—	12.17	Simeria (Piski)				Arad				Uniedoara						
Sighișoara	—	2.38	7.35	2.44	Bratca	8.47	—	—	12.47	Simeria (Piski)				Arad				Uniedoara						
Hașfalău	—	2.50	8.01	3.02	Rév	9.06	—	—	1.21	Simeria (Piski)				Arad				Uniedoara						
Homorod	—	3.48	10.05	4.41	Mező-Telegd	9.26	8.22	—	2.05	Simeria (Piski)				Arad				Uniedoara						
Agostonfalva	—	4.19	11.02	5.30	Fugyi-Vásárhely	10.01	8.48	—	3.08	Simeria (Piski)				Arad				Uniedoara						
Apatia	—	4.34	11.37	6.03	Várad-Velenceze	10.20	—	—	3.39	Simeria (Piski)				Arad				Uniedoara						
Feldioara	—	4.53	12.32	6.35	Oradea-mare	10.30	—	—	3.55	Simeria (Piski)				Arad				Uniedoara						
Brașov	{	—	5.20	1.09	P. Ladány	10.37	9.13	—	4.06	Simeria (Piski)				Arad				Uniedoara						
Timiș	—	6.07	2.48	—	Szolnok	10.51	9.18	10.37	—	Simeria (Piski)				Arad				Uniedoara						
Predeal	—	7.30	3.23	—	Budapesta	12.50	10.38	1.45	5.35	Simeria (Piski)				Arad				Uniedoara						
București	—	11.35	9.40	—	Viena	3.06	12.14	5.34	8.22	Simeria (Piski)				Arad				Uniedoara						
										Simeria (Piski)				Arad				Uniedoara						

Nota: Numerii încadrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.

rimus s.